

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 76/06-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. marca 2006 predbežne prerokoval sťažnosť E. W., bytom P., a P. W., bytom B., zastúpených advokátom JUDr. A. L., B., ktorou namietajú porušenie ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 75/92, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť E. W. a P. W. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. septembra 2004 doručená sťažnosť E. W. a P. W. (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 75/92.

Zo sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovatelia podali 24. marca 1992 na okresnom súde „návrh, aby súd určil povinnosť odporcu titulom odčinenia majetkovej krivdy v zmysle zákona o mimosúdnych reštitúciách vydat' nehnuteľnosti (...)“, o ktorom okresný súd rozhodol rozsudkom z 26. mája 2004 tak, že tento návrh zamietol. Sťažovatelia sa 16. augusta 2004 proti zamietajúcemu rozhodnutiu okresného súdu odvolali. Spis bol postúpený Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) 9. septembra 2004.

Sťažovatelia pred vydaním rozhodnutia okresného súdu vo veci samej podali 16. apríla 2004 sťažnosť na priedahy v konaní podľa § 17 a nasl. v tom čase platného a účinného zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov predsedovi okresného súdu, ktorý v odpovedi z 20. júla 2004 pripustil, že vec bola rozhodnutá po veľkom časovom odstupe od podania návrhu, avšak subjektívne zavinenie zákonnej sudkyne zistené nebolo.

Sťažovatelia uvádzajú, že okresný súd porušuje ich právo na prejednanie veci bez zbytočných priedahov, pretože konanie začaté 24. marca 1992 nebolo do podania sťažnosti ústavnému súdu právoplatne skončené. Súčasťou sťažnosti je aj podrobná chronológia priebehu predmetného konania, v ktorej sú opísané jednotlivé procesné úkony okresného súdu, ako aj sťažovateľov.

Sťažovatelia v sťažnosti vyjadrujú názor, že „okresný súd nepostupuje v konaní o (...) predmetnej žalobe tak, že by bolo možné kvalifikovať ako rešpektovanie citovaného článku ústavy“ (čl. 48 ods. 2 ústavy, pozn. ústavného súdu).

V nadväznosti na uvedené sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Ústavný súd vyslovuje, že nekonaním Okresného súdu Bratislava I v občianskoprávnej veci E. W. a P. W. (sp. zn. 13 C 75/92) došlo k porušeniu ich ústavného

práva na prerokovanie ich veci bez prietahov zaručených čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez účasti sťažovateľa v súlade s § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťuje, či návrh spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dané dôvody na jeho odmietnutie. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti pravidelne skúma aj to, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci (v tomto prípade okresného súdu v občianskoprávnom konaní) nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už okresný súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy a po začatí konania pred ústavným súdom toto rozhodnutie okresného súdu bolo potvrdené rozhodnutím odvolacieho súdu (m. m. IV. ÚS 248/04 - uznesenie o predbežnom prerokovaní sťažnosti, IV. ÚS 46/05).

V sťažnosti je zreteľne oddelený návrh na rozhodnutie vo veci samej (petit) od jej ostatných častí. Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáha. Ústavný súd teda môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovatelia domáhajú v petite svojej sťažnosti a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označili za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy), keď navyše formuláciu petitu sťažnosti vzhľadom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľov nemá ústavný súd dôvod spochybňovať. Konanie pred ústavným súdom je okrem iného ovládané princípom dispozitívnosti, ktorý vylučuje, aby ústavný súd zapájal do konania o sťažnosti iný všeobecný súd bez výslovného návrhu sťažovateľa.

Týmito pravidlami sa ústavný súd spravoval aj pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľov. V danom prípade to znamenalo, že ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť iba z hľadiska možného porušenia ich základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy okresným súdom, t. j. v rozsahu korešpondujúcom s návrhom na rozhodnutie vo veci samej (petitom).

Zo sťažnosti sťažovateľov, ako aj z jej príloh vyplýva, že namietajú porušenie ich práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy len vo vzťahu k postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 75/92.

Okresný súd v namietanej veci rozhodol rozsudkom č. k. 13 C 75/92-194 z 26. mája 2004. Vyhlásením prvostupňového rozsudku a jeho doručením (ako aj úkonmi, ktoré musel

okresný súd vykonať v spojitosti s podaním odvolania podľa § 209 a § 210 Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 1. septembra 2005) okresný súd vykonal všetky zákonom predpokladané a dovolené úkony na odstránenie stavu právnej neistoty sťažovateľov. Ďalšie úkony alebo postupy už okresný súd nemohol vykonávať, a preto je možné posudzovať záležitosť so zreteľom na čl. 2 ods. 2 ústavy ako vec, v ktorej ústavná úloha okresného súdu pri odstraňovaní právnej neistoty sťažovateľa skončila rozhodnutím vo veci samej pred podaním sťažnosti ústavnému súdu, pričom označené rozhodnutie okresného súdu je aj právoplatným rozhodnutím, keďže podľa zistenia ústavného súdu bolo 22. marca 2006 rozsudkom krajského súdu sp. zn. 4 Co 288/04 potvrdené ako vecne správne (m. m. IV. ÚS 219/03, II. ÚS 1/05). Vo veci samej už okresný súd po doručení sťažnosti ústavnému súdu nemohol konať.

Ústavný súd vychádzal aj zo svojej doterajšej judikatúry, podľa ktorej ústavný súd poskytuje ochranu základnému právu na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy len vtedy, ak bola sťažnosť ústavnému súdu uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného práva ešte dochádza alebo porušenie v tom čase ešte trvá (I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00, II. ÚS 204/03, IV. ÚS 102/05). Sťažovatelia namietali prieťahy v konaní toho súdu (okresného súdu), ktorý o ich veci v okamihu podania sťažnosti nekonal, pričom v tom čase prebiehalo vo veci sťažovateľov odvolacie konanie vedené pod sp. zn. 4 Co 288/04 na krajskom súde, postup ktorého sťažovatelia nenamietali.

Z uvedeného vyplýva, že okresný súd v čase podania sťažnosti už nemohol žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvniť priebeh konania, prípadne prieťahy v ňom, a napokon ani postup krajského súdu. Tento stav viedol ústavný súd so zreteľom na podstatu a účel základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov k záveru, že sťažnosť podaná proti okresnému súdu je v tejto časti zjavne neopodstatnená, preto ju podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde po jej predbežnom prerokovaní z tohto dôvodu odmietol (podobne napr. IV. ÚS 219/03, II. ÚS 1/05, II. ÚS 24/06).

Ústavný súd v tejto spojitosti podotýka, že proti porušovaniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa sťažovatelia

mohli brániť (do vynesenia rozsudku okresným súdom) podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

Z týchto dôvodov bolo potrebné sťažnosť po jej predbežnom prerokovaní odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. marca 2006